

СЕКЦІЯ «ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

УДК 656.01

Каплуновська А.М.¹

Бабенко К. Ю.²

¹ старш. викл. каф. ТТ НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. Т-310 СП НУ «Запорізька політехніка»

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ ТРАНСПОРТУ

До земель транспорту належать землі, надані підприємствам, установам та організаціям залізничного, автомобільного транспорту і дорожнього господарства, морського, річкового, авіаційного, трубопровідного транспорту та міського електротранспорту для виконання покладених на них завдань щодо експлуатації, ремонту і розвитку об'єктів транспорту. Землі транспорту можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності.

Правовий режим всіх зазначених земель базується на єдиних принципах: загальнодержавного та суспільного значення категорії земель, до складу якої вони входять; спеціальних завдань використання таких земель.

Головною ознакою правового режиму є забезпечення раціонального екологічно збалансованого використання землі при експлуатації різних несільськогосподарських об'єктів. Особливості ж правового регулювання використання та охорони окремих видів земель, що входять до складу цієї категорії, зумовлені специфікою цільового призначення. [1]

Землі транспорту поділяються на два види: землі автомобільного транспорту та землі дорожнього господарства.

До земель автомобільного транспорту належать:

землі під спорудами та устаткуванням енергетичного, гаражного і паливороздавального господарства;

автовокзалами, автостанціями, лінійними виробничими спорудами, службовотехнічними будівлями;

станціями технічного обслуговування, автозаправними станціями;

автотранспортними, транспортноекспедиційними підприємствами, авторемонтними заводами;

базами, вантажними дворами, майданчиками контейнерними та для перещеплення, службовими та культурно-побутовими будівлями й іншими об'єктами, що забезпечують роботу автомобільного транспорту.

До земель дорожнього господарства належать:

землі під проїзною частиною, узбіччям, земляним полотном, декоративним озелененням, резервами, кюветами, мостами, тунелями, транспортними розв'язками, водопропускними спорудами, підпірними

стінками і розташованими в межах смуг відведення іншими дорожніми спорудами та обладнанням;

паралельні об'їзні дороги, иаромні переправи, снігозахисні споруди і насадження, протилавинні та протисельові споруди, вловлюючі з'їзди;

майданчики для стоянки транспорту і відпочинку, підприємства та об'єкти служби дорожнього сервісу;

будинки (в тому числі жилі) та споруди дорожньої служби з виробничими базами;

захисні насадження. [2]

Використання та охорона земель автомобільного транспорту здійснюється відповідно до вимог ЗК України, законів України «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про дорожній рух», Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1994 р. (зі змінами та доповненнями), Порядку видачі дозволів та погоджень на розміщення і будівництво об'єктів сервісу, будівель побутово-торговельного призначення, рекламо носіїв на автомобільних дорогах загального користування, затвердженого наказом Української державної корпорації з будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг «Укравтодор» Мінтрансу України від 10 березня 2000 р., тощо.

Однією з новел чинного земельного законодавства є можливість надання земельних ділянок із земель автомобільного транспорту та дорожнього господарства для здійснення концесійної діяльності. Закон України «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг» від 14 грудня 1999 р. та постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визначення об'єктів концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг загального користування» від 6 липня 2000 р. визначають особливості надання концесій на будівництво автомобільних (позаміських) доріг загального користування та їх подальшу експлуатацію в інтересах економіки України. [3]

Суб'єктами прав на зазначені землі можуть виступати підприємства, установи та організації, тобто юридичні особи. Здебільшого постійними користувачами щодо названих земель є державні підприємства, установи та організації промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та інших галузей суспільного виробництва. Таке становище цілком виправдане, оскільки промисловість, транспорт, енергетика, зв'язок, оборона — це переважно сфера державної діяльності. В той же час не виключена можливість, коли носіями земельних прав у цих випадках виступають і недержавні, наприклад, комунальні юридичні особи. Тут важливо лише те, щоб діяльність, зумовлена цільовим призначенням цих земель, здійснювалася юридичними

особами, які наділені спеціальною (статутною) правоздатністю. Не виключається і використання цих земель названими суб'єктами і на умовах оренди. [1]

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Правовий режим земель транспорту. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5118097/page:32/>

2. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення. [Електронний ресурс] .-Режим доступу: https://msn.khnu.km.ua/pluginfile.php/397167/mod_resource/content/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%2014.pdf

3. Правовий режим земель транспорту [Електронний ресурс] - Режим доступу:<https://lawbook.online/pravo-ukrajini-zemelne/pravoviy-rejim-zemel-60924.html>